

Aan

Gemeenteraad

Van

Afdeling Ruimtelijke

Ontwikkeling

Datum

28 juni 2022

Aanvullende toelichting proces rotonde Heerenveen Midden

In oktober 2020 heeft u – als raad – het besluit genomen om het kruispunt aan de Burgemeester Falkenaweg en Oranje Nassaulaan te wijzigen in een kruispunt met verkeerslichten. Dit besluit is genomen op basis van een intensief participatieproces waarin vele scenario's en varianten zijn onderzocht. In deze memo wordt u geïnformeerd over de afwegingen die ten grondslag liggen aan dit besluit. Ook nemen we u mee in de stappen die zijn gezet sinds het besluit van oktober 2020. Tot slot duiden we de overwegingen om een raadsinformatiesessie d.d. 16 juni 2022 te beleggen, waarna we eindigen met de visie van het college op het vervolgtraject.

Besluit oktober 2020: keuze voor een VRI

Gedurende een intensief participatieproces met drie grote bewonersbijeenkomsten en vele werksessies zijn tientallen varianten voor het kruispunt Heerenveen Midden onderzocht. Uiteindelijk zijn vier scenario's overgebleven. Elk van deze scenario's is beoordeeld op o.a. draagvlak, veiligheid, landschappelijke inpassing, doorstroming, vriendelijkheid voor fietsers en voetgangers én financiën. Het beoordelingsresultaat is samengevat en als bijlage toegevoegd aan deze memo. Het geheel is in oktober 2020 voorgelegd aan u als raad. Op basis van de volgende overwegingen is tot het besluit voor een oplossing met verkeerslichten gekomen:

- Alle bewoners en pandeigenaren in de wijken Midden en de Akkers is gevraagd om te stemmen op de verschillende plannen. Uit deze stemming blijkt dat voor elk van de scenario's in meer of mindere mate draagvlak is. De mening van de stemmers is verdeeld. Wel blijkt uit de uitgebrachte stemmen dat de oplossing met verkeerslichten op het meeste draagvlak kan rekenen.
- Vanwege het ontbreken van tunnels voor fietsers en voetgangers is een oplossing met verkeerslichten aanzienlijk goedkoper dan de overige plannen (> € 10 mln.).
- Los van de benodigde middelen scoort de oplossing met verkeerslichten vergelijkbaar met de andere scenario's (zie bijgevoegd beoordelingsresultaat). De beoordeling van de overige aspecten geeft geen aanleiding om voor een duurdere scenario te kiezen. In andere woorden, de duurdere alternatieven zijn in algemene zin niet beter als we kijken naar het beoordelingsresultaat.
- Van het Heerenveense Initiatief Toegankelijkheid (HIT) en de fietsersbond hebben wij in 2020 advies ontvangen op de aangedragen plannen. HIT adviseert om voor verkeerslichten te kiezen. De fietsersbond verkiest de huidige situatie boven de gepresenteerde scenario's. Omdat niets doen geen optie is, adviseert de fietsersbond om dan voor de oplossing met verkeerslichten te kiezen. Hoewel de fietsersbond in algemene zin voorstander is van ongelijkvloerse oplossingen, ziet zij de middelen liever elders in de fiets(hoofd)structuur geïnvesteerd, omdat geen van de tunneloplossingen optimaal is.
- De keuze voor een oplossing met verkeerslichten geeft financieel ruimte om prioriteit te geven aan de inrichting van de Burgemeester Falkenaweg, een lang gekoesterde wens vanuit de omgeving. Dit is ook als zodanig opgenomen in de begroting, er is in totaal € 3,0 mln. door uw raad beschikbaar gesteld.

Proces na het raadsbesluit in oktober 2020

Puntsgewijs lichten wij hieronder het proces sinds het raadsbesluit van oktober 2020 graag toe:

- Eind 2020/ begin 2021: vanuit enkele bewoners aan de Burgemeester Falkenaweg worden zorgen geuit over de keuze voor een kruispunt met verkeerslichten. De zorgen richten zich op: verminderde woonkwaliteit en veiligheid. Het zijn aspecten die ook meegenomen en meegewogen zijn in het beoordelingsresultaat (bijlage). Ambtelijk zijn wij in gesprek gegaan met de betreffende bewoners.
- 2021: bewoners komen met een alternatieve variant, een vier-etappe oversteek. Het gaat om een turbotonde, waarbij het langzaam verkeer vier keer één rijstrook oversteekt. Het betreft een variant die in een eerder traject niet is onderzocht.
- 2021: De nieuwe variant is in eerste instantie aan Antea voorgelegd, als begeleidende verkeerskundige partij van de gemeente van het voorgaande scenario-onderzoek. Het onderzoeksbureau heeft onderzocht of het principe voldoende doorstroomt (basisvoorwaarde), gevolgd door een analyse van de verkeersveiligheid. Hieruit volgt dat er geen overtuigend bewijs is dat de 4-etappe oversteek voldoende veilig is.
- Medio 2021: Vervolgens is een 2nd opinion uitgevoerd door een veiligheidsadviesbureau gespecialiseerd in dergelijke vraagstukken (Betty's travel). Hieruit volgt dat er diverse risico's zijn m.b.t. de veiligheid van deze 4-etappe oversteek, waarbij oplossingsrichtingen ontbreken om de risico's te reduceren of weg te nemen. Dit in tegenstelling tot de oplossing met verkeerslichten, waarvan de risico's bekend zijn en ook maatregelen te nemen zijn (drempels, handhaving etc.). Beide adviesbureaus komen kortgezegd tot de conclusie dat het onderzochte principe geen aanleiding geeft om af te wijken van de eerdere keuze voor een kruispunt met verkeerslichten.
- Eind 2021: bestuurlijk overleg met bewoners. In dit gesprek is door de bewoners ruimte gevraagd om onderzoek te doen naar alternatieve kansrijke varianten, omdat het door hen gecontacteerde verkeerskundige bureau – BVA - nog mogelijkheden ziet. Omdat de wethouder het belangrijk vindt om alle mogelijkheden te onderzoeken biedt hij de ruimte om met een alternatieve variant te komen die inpasbaar is.
- Eerste helft 2022: In februari 2022 hebben wij de onderzoeksresultaten van BVA ontvangen. Hieruit volgt geen alternatieve variant, wel zijn door het verkeerskundige bureau, die een opdracht heeft gekregen van enkele buurtbewoners, vraagtekens geplaatst bij het gehanteerde verkeersmodel (rekenmethodiek). Deze bevindingen zijn vervolgens voorgelegd aan het onderzoeksbureau van de gemeente, Antea, ter beoordeling. Antea weerlegt deze bevindingen en concludeert dat het verkeersmodel correct is. De partijen zijn op verzoek van de gemeente met elkaar in gesprek gegaan. Uw raad is hierover inhoudelijk geïnformeerd op 15 maart 2022 middels de beantwoording van de gestelde raadsvragen door de fractie Heerenveen Lokaal (ID 235).

Informatieavond en vervolgtraject

Al geruime tijd wordt door het projectteam Heerenveen Beter Bereikbaar gewerkt aan de voorbereidende werkzaamheden om in 2023 te starten met de uitvoering. Als onderdeel daarvan is een planologische procedure opgestart, waarvoor u gevraagd wordt een (ontwerp) verklaring van geen bedenkingen af te geven. Het voorstel is in lijn met het raadsbesluit uit oktober 2020.

Sinds oktober 2020 is het project diverse malen in de media verschenen. Daarnaast is er contact geweest tussen raadsleden en bewoners. Ook zijn er onderzoeken uitgevoerd na het besluit van oktober 2020. Dit alles heeft niet geleid tot gewijzigd inzicht of een nieuw voorstel voor u als raad met een andere oplossingsrichting.

Toch heeft het college gemeend er verstandig aan te doen om in een informatiesessie u volledig te informeren. Niet om tot een ander besluit te komen. Maar wel om open, volledig en transparant te zijn over hetgeen sinds oktober 2020 heeft plaatsgevonden. Het college is van mening dat hiermee een zorgvuldig proces is doorlopen. Ondanks de aanvullende stappen blijft de conclusie dat er geen andere kansrijke varianten zijn. Gelet op de specifieke omstandigheden van het kruispunt blijft de oplossing met verkeerslichten de meest voor de hand liggende en veilige oplossing voor alle weggebruikers. Antea heeft dit tijdens de informatiesessie nogmaals bevestigd.

Het college vervolgt de voorbereidende werkzaamheden om in 2023 te starten met de uitvoerende werkzaamheden aan dit kruispunt. Met alle voorliggende informatie vragen wij u om een ontwerp verklaring van geen bedenkingen af te geven.